

Budapest, 1876.

28. szám.

Julius 13.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőséghez (Lövész-utca 11. sz.) kérjük küldeni.

Ne vessük meg a hazait!

Amikor a vám- és bankkérdés dühös harcainak folytak, egyik hazai nagy lapunkban megpendítették a védegyelet eszméje. Oly módon s oly szigorral való megvalósítását, mint az e lap által indítványoztatott, impracticusnak tartjuk, mert nézetünk szerint a velünk alkuban levő félt nem ijeszti meg, nekünk pedig nagy kárt okozhatna. — De ha nem is hevülünk a védegyelet eszméjeért, mely tekintve iparunk nem épen virágzó állapotát, alkalmilag furcsa maskarákká tehetett volna, még sem tarthatjuk valami nagyon hazafias dolognak, ha valaki azt affectálja, hogy neki minden rossz, amit a hazai ipar vagy művészet nyújtani képes.

Különösen igen szomorú jelenség, hogy például festészetünk még ma sem részesül azon méltánylásban és elismerésben, melyet megérdemel. Csaknem naponkint veszszük hírét, hogy hol ennek, hol annak a templomnak számára rendeltek meg oltárképeket idegen festőknél. De nem csak képeket, hanem minden más templomi készletek összeszerzésénél is igen sokszor idegen, külföldi iparosok, kézművesek vétetnek igénybe, holott hazai erőink a kivánt tárgyakat ép oly jól, ép oly izléssel és ép oly pontosan ki tudnák állítani.

E részben egy kis védegyelet-forma társulás valóban nem ártana, hogy annál inkább bebizonyuljon, miszerint egyházunk ebben is, mint annyi másban, leghatékonyabb gyámoltója hazai érdekeinknek.

De különben is bizonyos ambíciót kell abba helyezni, hogy az egyház által legyen a késő utókor előtt a nemzeti culturának jelenkori helyzete felderítve. Az utókor nagyon téves fogalmat nyerne jelen állapotainkról, műveltségünk, előhaladásunk és képességünkéről, ha a templomokban a műremekekre tulnyomólag idegen mesterek neveit találná feljegyezve; míg ellenkező esetben: ha a fenmaradt műkincsek után itélve,

arról győződhetnék meg, hogy Magyarország a XIX. században a művészet és ipar oly fokán állott, hogy idegen művészekre absolute nem szorult, bizonyára csak bámulattal és kegyelettel emlékeznek meg Magyarország jelen koráról, mely különben ugy is elég sötét színekkel fog a történet lapjaira kerülni.

Az egyház már eddig is halhatatlan érdemeket szerzett magának a magyar ősi emlékek fentartása körül, és általán véve abban, hogy ez ország magyar jellegét megőrizhette; és jelenleg is mindenütt, hol a hazai, a nemzeti fejlődés áldozatokat igényel, mindig jó példával megy előre, vajha e jó példát követnék mindazok, kik a világiak közül gazdagsággal, bőséggel vannak megáldva.

Főpapjaink a legnagyobb buzgalommal és áldozatkészséggel igyekeznek a hivatásuk körén kívül eső iparfejlesztés terén is hazájoknak rendkívüli szolgálásokat tenni; és így kétségkívül csak legbensőbb ohajtásuk szerint fognak cselekedni fenhatóságuk alatt mindazok, kik templomaik szükségleteit nem külföldön, hanem idehaza szerzik be.

E részben a hazai Oltáregylet kitünő szolgálásokat tehet, és bizonyára ép úgy megfelelne az igényeknek, mint ama különben minden tekintetben díszetret érdemlő külföldi hasonczélú egyletek, melyek jelenleg a hazai megrendelések legnagyobb részét, természetesen a hazai művészet és ipar mellőzésével, végzik.

Az egykori művészet és műipar terén ugy is már hazánkban is mutatkozik némi magasabb lendület. Csak istápolnunk kell, hogy az teljesen kifejlődjék. A fővárosban évek óta a derék műiparos, az Oberbauer-féle cég valódi szakértelemmel üzi ezen iparágat. Külön himzöket foglalkoztat, és tart ötvös műhelyt is, mely kizárólag egyházi tárgyak készítésével foglalkozik. Kész hasonló szövetséggyár állítását is megkísérteni, csak volnaak kellő számmal megrendeléseik.

Kereskedelme általában az egyházi műcikkekben más-kép kiváló keretnek örvend. Képesítve van arra, hogy az egyházi liturgiai szabályoknak, valamint a nemesebb régi egyházi műizléseknek is megfelelőbbet állíthasson elő: és ő maga sajnálja legérzékenyebben, hogy az illető megrendelők izléstelensége és korlátolt-sága miatt nagyobb keletnek örvend a rossz, az izlés-telen, a szabályellenes, mint sem a correct, helyesebb s tartósabb műcikk.

Példányszerű kezdeményezés e tekintetben a besz-terezbányai püspök ő maga által felállított ottani sze-retettestvérek nőnevelő intézetében berendezett egy-házi himző- és varrószkola. Benne nem csak a leánykák nyernek már oktatást az egyházi-öltönyök készítésé-ben, ezek varrásában és himzésében, az egyházművé-szet régi nemesebb izlései és mintái szerint, hanem ily ruhák készítésére mindennemű megrendelések is elfo-gadtnak. Ezáltal nem csak ingyen oktatásban része-sülnek a szegényebb leányok, hanem keresetforrás is nyílik az ily munkákban jártasságot könnyen megsze-rezhető szegény nők számára.

A püspök ő maga rendelete szerint a megye min-den egyháza ezen intézetben köteles beszerezni e nemű szükségleteit, a megállapított szabott árak szerint, melyek a közönségesebb tárgyaknál a lehető legjutá-nyosabbak, a diszeseknél méltányosak. A bevásárlás s eladás könyvelve mindig nyilván tartatik. Eltekintve attól, hogy a cikkek jutányosan, szabályszerűleg és jó minták után correct izlésben készülnek, még jóté-kony ezéla is jövedelmeznek.

Mindenesetre sokszoros előnnyel bírnak tehát akár a külföldi házalók, akár a pesti izraelita ruha-kereskedők vagy közönséges szabók által importált és colportált, hirdett és feltolt azon rendszeren minden liturgikai szabályt sértő kelméknél s öltönyöknél, melyek a legrikítóbb ellentétes színek vegyüléke, vagy profán alakjaik által, — mint például a hegedű alak-jára kinyírt szűk és rövid frakkszerű leppentyűs casu-lák, hamis foszlodozó csipkéekkel megrakott gyoles (tehát liturgiailag tiltott) albák és rochetumok, — inkább botrányul mintsem az isteni tisztelet díze- s emelésére szolgálnak.

Csak illető egyháziaink jobb és nemesebb izlésé-től, azok tájékozottságától, az egyházi magasztos művészetnek ismeretétől és méltánylásától függ azután, hogy hasonló nemesebb irányu intézeteink nagyobb lendületnek örvendjenek; míg a jelenleg uralkodó egykedvűség és korlátoltság miatt, nem képes magá-nak sem a helyesebb izlés, sem a hazai egyházi mű-ipar utat törni. Pedig vannak már ez irányban jó kézi-könyveink Blümelhubertól és Czobortól az Egyházi művészet, a templomdiszítés, s egyházi műizlések magyar tankönyvei, melyek képes kiadásai forgatásá- val, mindenki könnyen megszerezheti magának a kellő ismeretet s avatottságot.

Festészetünk érdekében különösen nagy sulyt fektetünk arra, hogy templomaink kizárólag hazai festészeink munkásságát vegyék igénybe.

A magyar festők jelenleg kitünő állást vívtak ki maguknak, neveik európai hírrel és elismeréssel bír-nak, és tekintve azt, hogy ezen bámulatos eredmény a

legmostohabb körülmények közt, a pártolásban mutatkozott sajnós részvéltenség daczára éretett el, könnyen elképzelhetjük, minő lendületet venne festészetünk, ha legalább már mostantól fogva részesülne azon gyámol-tásban, aminek igénylésére nemzeti jogosultsággal bír.

E részben szerény véleményem szerint a Szent-László-Társulat is sokat lendíthetne, közvetítése által csakhamar megtörhetné ama sok helyütt mutatkozó sajnós elfogultságot, hogy csak külföldön lehet jól és olcsón vásárolni.

Kitünő hazai festészeink bizonyára büszkeségö- ket helyeznek abba, hogy ép templomainknak, melyek-ben dicsőségök az utókor számára a legbiztosabban lesz megőrizhető, minden tekintetben kifogásolhatlanul dolgozzanak és igényeikben ne legyenek tulkövetelők.

Mi azért tartottuk szükségesnek a fentárgyalt kér-désben felszólalni, mert utóbbi időben a hazai festé-szet, ipar és általán véve a hazai érdekek rovására a külföldi concurrentia nagyon aggasztó dimensiókat kezd ölteni.

Ennek elejét venni szükséges, ha nem akarjuk azt megérni, hogy egyházunknak különben is annyi ellen-sége, egy szép napon azzal a hazugsággal kezdjen vádaskodni, hogy az egyház szándékosan mellőzi a hazai művészetet és ipart.

B. Jósika Kálmán.

A keresztény szeretet.

•Ha szeretetem nincs, semmi vagyok. . . .

A szeretet soha sem szűnik meg. (Sz. Pál.)

Láttam már mosolygó ifju arcot
Örvendezni rózsás szép korán,
S bájremények álma közt merengni
A jövőre sejtett hajnalán.
Ámde tűnt a szép öröm virága,
A remény álom volt, csalfa lett:
Egy érzés van csak, mely halhatatlan,
A részvet, keresztény szeretet!

Voltál boldog, rózsalánczczal füzve
Egy szerető szívhez sorsodat?
A hűség is fokoza talán még
Puha karján boldogságotat.
Szerelem és hűség rózsalánca
Rózsa . . . rózsá! . . . tartós mint lehet?
Egy érzés van csak, mely halhatatlan:
Részvevő keresztény szeretet!

Földi nagyság bércz tetőjén ülve,
Büszkén nézed a törpék hadát.
És gyönyörrel látod, százak, ezrek
Mint fogadják hatalmad szavát.
Rendül a föld, bérczek omladoztok!
Földi nagyság tartós nem lehet.
Egy érzés van csak, mely halhatatlan:
Részvevő keresztény szeretet!

A dicsőség napja süt fölötted,
S tündökölve szép hied ragyog.

Tömjénezve hódolattal fognak
Emlékednek hosszú századok.
Mit használ a hír, dicsőség álma?
Sirodon túl már nem élvezed.
Egy érzés van csak, mely halhatatlan:
Részvevő keresztény szeretet!

Ha az inség dult arczát szemlélve,
Tudsz érezni és segíteni;
Ha a hála könyvét megérdemled:
Boldogságod ah be isteni!
Oh ha boldogítani törekvél,
Boldogit viszont ez tégedet:
Mert a síron túl is halhatatlan
A részvét, keresztény szeretet.

Szulik József.

Örömben és búban

Elbeszélés

»A jó Isten él még, kedves nóm, segített rajtunk eddig, nem fog elhagyni ezután sem!«

»Én sem vesztettem el bizalmamat Isten segélyében, kedves férjem; de a csapások, melyekkel a jó Isten az embert meglátogatja, gyakran igen gazdagok szenvedésekben és megaláztatásokban, s az ezektől való félelem könnyen kislelkűvé teszi az embert.«

»Ejnye, ejnye, te sziklaszilárd szelid lélek, mily furesán hangzik ez a beszéd ajkaidról! Midőn hónapokig súlyos betegség az ágyhoz szegzett, midőn éjjelnappal mellettem virrasztottál s mint jó angyal ápoltál és vigasztaltál, akkor mily gyakran utaltál engem, ha reményemet kezdtem veszteni s panaszkodtam, a Mindenható atyai jószágára, ki végre is mindent jóra fordít. És most, midőn egészségesen és jó kedvben előtted állok, elvesztéd bátorságodat, csupán azért, mert hivatalomból elbocsátottak s fizetésem egy harmadrészével nyugdíjaztak? Persze, hogy 300 forint évi nyugdíjjal nem igen lehet fészkelődni, de van még két kezem, tudok dolgozni, s van derék, házias és szorgalmas nóm, s úgy hiszem, hogy ha talán olykor egy kissé szűken fog is telni, de azért a legszükségesebb soha sem fog hiányozni, míg csak a jó Isten egészséget ad nekünk s nem veszjük el bátorságunkat.«

Julesa asszony nyájas mosolylyal nyujtá kezét férjének. »Bocsásd meg, kedves Henrikem, kislelkűségemet, mely csakis miattad s a mi kedves Katinkánk miatti aggodalmamnak kifejezése. Én is úgy hiszem, hogy csak az van elhagyatva, ki önmagát elhagyja.«

»No hát hagyjuk ezt abba! Nézd csak, amott Berthold hivataliszt a szögleten, fogadni mernék, hogy szegény azért jó, hogy részvétét fejezze ki nekem nyugdíjaztatásom felett.«

Néhány percz múlva az említett a szobába lépett. Szerény külsejű, körülbelül huszéves fiatal ember volt, s meglátszott rajta, hogy még igen alárendelt rangú hivatalnok.

Félénken nyujtá kezét Julesa asszonynak és férjének, s észre lehetett venni, hogy van valami mondani valója, de nem tudja, hogyan kezdje meg.

»Levéltárnok ur«, kezdé kis vártatva nagy elhatározással, hivatalomban beszélni hallottam róla, hogy az új szervezésnél a langenbergi törvényszék meg fog szüntettetni s ennek folytán... »

»Igen, s ennek folytán Bergmann levéltárnok mint fölösleges eddigi fizetésének egy harmadával nyugdíjaztatott, egészíté ki Bergmann a fiatal ember szerényen megkezdett elbeszélését. Ugy van Berthold barátom; én még azzal vigasztalom magam, hogy legalább tekintetbe vették szolgálati éveimet s nyugdíjat adtak; de mit mondjanak szegények azok, kik egyszerűen végkielégítést kaptak?«

»200 forintról beszéltek, hisz az égbe kiáltó igazságtalanság lenne,« jegyzé meg Berthold.

»No, no, olyan rosszul még sem állunk, felele Bergmann; ámbár az igaz, ha még egyszer oly nagy lenne is nyugdíjam, akkor sem igen dicsekedhetnem vele. De legyen erről elég ennyi. Én és nóm belenyugodtunk az elkerülhetlenbe, s a jó Isten majd meg fog segíteni. Üljön le s igyunk egy czésze fekete kávé. Katinka, add elő a szivart.«

Katinka, a Bergmann család egyetlen leánya, előjött a mellékszobából s hozta a szivarokat, míg a háziasszony a vendég elé a ház diszeseszéjét tette; finom porcellánból, melyet férje névnapra kapott ajándékul. Az irodatiszt élvezettel füstölte szivarát s itta kávéját, de szívet nagyon megszorította atyja jó barátjának mellőzése. Az ő irodájában kezdte első hivataloskodását s az ő ajánlása folytán neveztetett ki a kerületi törvényszékhez irodatisztnak. Bergmann nem engedte, hogy nyugdíjaztásáról tovább beszéljenek. S most is oly vidor és kedélyes volt mint rendesen, neje sem mutatott szomorúságot, s Berthold, ki azt hitte, hogy a házaspárt a legnagyobb levertségben fogja találni, könnyült szívvél távozott tőlök.

Bergmannak szép írása volt, kitünő számoló volt s ezenkívül még több ismerettel és tulajdonsággal bírt, miáltal nem egyszer szép kis összeg pénzt tudott magának szerezni. Az anya és leánya varrtak és himeztek egy női divatüzlet számára, s amit ily uton kerestek, nagyon jó segítség volt a háztartásnál. Istenbe vetett bizalmuk nem hagyta cserben a levéltárnokot és nejét. Boldogul és elégedetten éltek, habár néha egy kissé szűken is ment a háznál. Ha ebédre sültet vagy csupán egy tál burgonyát hozott is neje az asztalra, Bergmann egyaránt tréfált s az egész család meglegedetten kelt föl mindannyiszor az ebédőtől. Ünnepeken s a család tagjainak névnapjain a fiatal irodatisztet ebédre hívták, akkor azután nem hiányzott a sült, volt egy palaczk bor is az asztalon és sehol az egész városban meglegedettebben nem töltötték a délutánt mint a Bergmann családjánál.

»Gyermekek, mondá a levéltárnok egy ily ünnepély alkalmával, melyen születésének hatvanadik évfordulóját ülte meg, — gyermekek, én már a határvonalon állok, honnan a tulvilágba tekintünk s e földön, Istennek hála, nincsen más ohajtásom, mint a ti jólléteket. Csak egyetlen gondolat van, mely olykor mély fájdalommal tölti el keblemet — nővérem sorsa. Épen harmincz éve annak, hogy egy orosz családdal mint nevelőnő Moszkvába ment. A grófnő arany hegyeket ígért neki, ha velők megy, és szüleink vérsző

szívvel adták ehhez beleegyezésüket. Leányukat nem látták többé soha. Három vagy négy levél jött tőle mindössze, az utolsóban azt írta volt, hogy az urasággal Moszkvát nemsokára el fogja hagyni, miután a grófot a roppant birodalom keleti részében egy tartomány kormányzójává nevezték ki. Ez volt tőle az utolsó tudósítás. Isten tudja, hol nyugodhatik ő a távolban már régen hideg hant alatt! Egy nem hiteles tudósítás szerént, melyet a lipesei orosz főkonzulatus utján kaptam kérdezősködésemmre, nővérem egy muszka tisztához ment állítólag férjhez. Husznál több levelet írtam miatta különböző orosz és német hatóságokhoz, s mind eredménytelen — a legtöbb válasz nélkül maradt.

»Az már alkalmasint örökre eltűnt szegény! mondá az irodatiszt. »Ki tudja, hányszor sohajtozott ő is önök után ide haza!»

»Levelei erre nézve nem árultak el szemmit felelé Bergmann. »Zsófiának büszke, makaes természete volt, s mindig több ohajtott lenni, mint egy szegény falusi tanító leányához megillett volna. Elejénte énekesnő akart lenni, s miután hangja erre alkalmas nem volt, egy czukrásboltban volt árusleány, és ott ismerkedett meg az orosz családdal. Nem — szíve nem volt övéi iránt. Bocsássa meg nekem ezen vádatam sirjában — de szegény szüleink emiatt nem egyszer panaszkodtak és sirtak.»

»S mégis fájdalommal gondolsz arra, ki nem viseltetett szeretettel és hálával hozzátartozói iránt?« mondá Julcsa.

»Sajátságos valami a visszaemlékezés az aggkorban azon személyekre, kik ifjú éveinkben közel állottak hozzánk, mond a levéltárnok. »A kör mindig kisebb és kisebb lesz, s midőn az ember a hatvanadik évhez jutott, már csak kevesen vannak közölök az árnyékvilágon innen. Ez fölmelegíti keblünket nem egy iránt, kivél előbbi időkben nem igen sűrűn érintkeztünk s annyival inkább az egyetlen testvér iránt. Adjon Isten neki örök nyugodalmat!«

»Adjon Isten neki örök nyugodalmat!« ismétlé Julcsa, ki szíve bensejében mégis egy kis haragot táplált különben ismeretlen sógornője iránt. »Berthold ur, nem parancsol még egy szelet sültet?«

Az ügyes fordulat, melylyel a levéltárnokné a beszélgetést barátságosabb térre kívánta terelni, teljesen sikerül. Az eltűnt orosz nővérről többé nem beszéltek, s a születési nap a szokott kedélyességben folyt le mindvégig.

Jó ideig zavartalanul és szerény meglegedésben folyt a levéltárnok családjának élete Bergmann nyugdíjaztatása után, amint egy napon az öreg ur heves főfájás miatt panaszkodott s kénytelen volt lefeküdni. Éjfél tájban hivatta feleségét s tört hangon mondá: »Kedvesem, keltsd föl Katinkát, mert úgy hiszem, hogy utolsó óráim ütött.»

Julcsa ijedtségtől alig tudott megmozdulni és gyertyát gyújtani. Katinka, ki a szomszéd szobában aludt, erre szintén fölébredt, s anya és leány néhány perc mulva Bergmann ágyánál állott, kinek homlokán már a halál verejtéke gyöngyözött. Szelleme azonban még friss és éber volt. »Kedveseim, mondá, én

meghalok, de Isten, a ti jobb atyátok, élni fog mindig lelkeket s titeket följánlotalak neki. Legyetek Istennek engedelmesek, alázatosak. Ő nem fog titeket elhagyni. Nem hagyok neked kincseket, gyermekem, de tudom, hogy tehetségeidnek becsületes használata mellett a mindenható Gondviselés vezetése alatt a világban boldogulni fogsz. Ápold jó és édes anyádat gyermeki gyöngédséggel. Neked, kedves jó nőm, köszönöm hű szerelmedet, remélem, hogy egykor látni fogjuk egymást. Jöjtek közelebb, hogy áldjalak meg.»

Neje s leánya zokogva térdre hulltak s a haldokló kezét fejükre tette. Amint az áldás szavait tört hangon elmondá, hátra hanyatlott vánkosan s nyugodtan és fájdalom nélkül kiadta lelkét.

A hátramaradottak fájdalma és megrémülése ezen hirtelen halál fölött határtalan volt. Néhány óra előtt még boldogok és elégedettek voltak, s most a legjobb férj és apa hült tetemei előtt állottak a legnagyobb fájdalom sulya alatt. Másnap már kora reggel megjelent a derék Berthold, a család leghűbb barátja, kit az elhunyt úgy szeretett mintha saját fija lett volna, s igyekezett vigasztalni a nőket és felajánlotta szolgálatait. A temetés után mindennap meglátogatta őket. A többi között figyelmeztette az özvegyet, hogy a nyugdíjat nem fogja többé kapni, azt tanácsolta tehát neki, hogy folyamodjék kegypezért. Ezzel nem elégedett meg, hanem maga elkészítette a folyamodványt az igazságügyminiszterhez, melyben Bergmann özvegyének s leányának helyzetét meghatóan esetelte. Hosszu várakozásteljes idő mulva a család egy miniszteri leiratot kapott, mely a kérelmet keréken elutasította.

Berthold vigasztalta az özvegyet, habár ezen leirat olvasására szíve vérzett. »Persze az nem lehet, mondá, hogy a miniszter minden kérelmet, melyet hozzá intéznek, teljesíthessen s a jelen esetben is méltánytalanság lenne igazságtalanságról panaszkodni. A jó Istenben kell tehát biznunk, ki a becsületes és munkás embert szükségében még soha sem hagyta el.»

De mindezen vigasztaló szavak az özvegyet és leányát nem nyugtathatták meg. Panasz itt nem segíthetett, más segédeszközökhöz kellett folyamodni. Hosszas tanácskozás után elhatározták, hogy a szomszéd kis állam fővárosába költözködnék, Julcsa szülővárosába. Rokonai ugyan már nem voltak ottan, de jövedelmezőbb női munkát reméltek kaphatni, s ezenkívül szegénységök a nagyobb városban kevésbé feltűnő, mint egy kis városkában, hol gyakran igen sokat foglalkoznak egy jobb multu család szerencsétlenségével az emberek.

A fiatal házi barátnak és tanácsadónak természetesen nem tetszett ez az elhatározás, azonban ő sem tudott más módot, hogyan kellene a bajon segíteni, és sokkal becsületesebben gondolkozott, hogy sem eszébe juthatott volna őket szándékukról lebeszélni. Az özvegynek egy ismerője, kinek az említett fővárosban rokonai voltak, irt egyik rokonának, hogy Bergmanné és leánya számára egy kis lakást béreljen, s amint ez megtörtént s minden rendben volt, mindketten nehéz szívvel távoztak azon városból, hol oly sok boldog órát töltöttek, s hű házi barátjokat, a derék Bertholdot mély bánatban hagyták hátra. Most érezte csak a szegény ifju, a maga

egész jelentőségében, hogy mit vesztett. Hisz ő szerette Katinkát lelkének egész bensejéből, szerénysége azonban nem engedte, hogy ezt megvallja neki vagy közölje anyjával, annál kevésbbé, mert fizetése még nagyon csekély volt.

Az özvegy és leánya nem csalódtak reményökben, hogy a fővárosban jobb sorsuk lesz, mert csakugyan szorgalmas munka mellett meglehetősen jövedelmök volt. Tűrhető körülmények között éltek mindketten egy ideig. De ezen szerény szerencsájök sem maradhatt sokáig háborítlanul. Az özvegy asszonyt szélhűdés érte, úgy hogy majdnem folyton ágyban kellett feküdnie s folytonos ápolásra volt szüksége. Katinka ezáltal nagy szükségbe jutott. Roppant fájdalmas volt a szegény leányra nézve, hogy szenvedő anyjának ritkán adhatott valami jobb táplálékot, habár mindent megvont magától s jóformán csak száraz kenyérral élt.

»A jó Isten fog majd segíteni«, sohajtott föl gyakran szükségében az elhagyatott. »Én erős és egészséges vagyok s hál' Istennek legalább nem kell éhezniünk.« Kérte Istent, hogy adjon neki erőt és bátorságot állhatatosan viselni a reá mért csapást, aztán új remény ébredt szívében, hogy a jobb idő talán nincs már olyan messze.

Egyik nap reggelén anyja ágyánál ült és dolgozott, amint az ajtón valaki kopogtatott s a levélhordó lépett be egy öt pecsétetes levéllel, melyet Katinkának adott át. Meglepetve ismerte föl Katinka Berthold irását. Reszkető kézzel törte föl a levelet s gyorsan futottak végig rajta szemei. »Anyám, a jó Isten segített!« kiáltott fel örömkönyvek között.

A levélben igen órvendetes tudósítások voltak. Berthold azt írta, hogy néhány nap előtt levéltárnokká lett s az adószabályozási munkálatoknál teljesített szolgálataiért a pénzügyminiszteriumtól dicséretet kapott. Ezt azonban Berthold csak mint mellékes dolgot említette meg; a fődolog nagyfontosságú volt Katinkára és anyjára nézve. Az új levéltárnok ugyanis jelenti nekik, hogy ő nem szűnt meg többször megújítani folyamodását a miniszteriumnál aziránt, hogy Bergmann özvegyének s leányának évi kegypénzt engedélyezzenek, s íme most megérte azt az örömet, hogy kérelme folytán egyszer mindenkorra az özvegynek legalább 100 forintot s

leányának a felét utalványozták. Három darab ujdonat új ötven forintos bankjegy volt a levélhez mellékelve.

Elképzelhetni, mily kellemes meglepetés volt ez a fiatal leányra, ki néhány percz előtt még annyira aggodott. A levelet ismét és újra felolvasta anyjának s nagy örömmel szemlélte a nagy bankjegyeket, hisz azokban volt az eszköz beteg anyja helyzetének javítására, ki a legszükségesebbekben is hiányt szenvedett. Örömeiben félredobta a műhimzést, melyen előbb oly szorgalmasan dolgozott s készült kimenni a városba, hogy a szükségesek bevásárlása által a hiányon lehetőleg segítsen. Amint kalapját épen fel akarta tenni, újra kopogtatni hallott az ajtón. Ezuttal azonban nem barátságos arezu levélhordó lépett be, hanem egy mogorva kinézésű törvényszéki szolga, komoly hivatalos arezczal.

Katinka megijedt. Habár ártatlan volt s nem volt oka miért félnie, a mogorva tekintetű hivatalos szolga megjelenése mégis rémülettel töltötte el.

»Itt lakik néhai Bergmann levéltárnok özvegye?« kérdé a szolga.

»Igen, az én anyám«, felelé félénken a leányka.

»Hol van?«

»Beteg és nem hagyhatja el ágyát. Mit kíván ön?«

»Beteg és nem hagyhatja el ágyát?« ismételte a törvényszéki szolga. »Egy idézést hoztam neki. Ma vagy holnap egy igen fontos ügyben személyesen meg kell jelennie a törvényszék előtt.«

»Istenem, mi történhetett?« jajgatott Katinka.

»Nem tudom« felelé a szolga. »De valami főbenjáró dolog nem lesz, az bizonyos.«

»Anyám a szobából nem távozhatik; én fogom őt képviselni s a törvényszéknél helyette magamat jelenteni« jegyzé meg Katinka.

»Azt talán még az illető bíró ur is jobban fogja szeretni« dörmögé a vén szolga. »Csak ne tessék aztán elfeledni, s jelenjen meg okvetlenül.«

A törvényszéki szolga elment, s Katinka, daczára nagy aggodalmának, nem merte egyelőre anyjával közölni a gyanus megidézését. Felváltotta a kapott bankjegyek egyikét, bevásárolta a legszükségesebbet és sietett a törvényszékhez, hogy jelentse magát.

(Vége következik.)

T Á R C Z A.

A nagy melegben.

(Tárcza-csevegés.)

Könnyű azoknak, kik az egyenlítő alatt laknak, azok nem tudják, mi a meleg. Hanem néhány délkörrel feljebb vagy lejjebb, már szenved az egész emberi társadalom mindannyiszor, valahányszor az esztendei kánikula beköszönt. A nagy természet egy kolossalis tüzhelyhez hasonlít, melyen láthatlan szellemek lángot gyujtnak, ott főzik az embereket saját levökben, ott sütik pecsenyévé arcját, hátát, kezeit, szóval minden megközelíthető tagjait. S ez így történik mindennap. A természetben a nyár jó gazdasszony, — mindennap meglőzi ebédjét s a hálátlan világ mégis alig várja, hogy elkotródjék s helyet

engedjen a komor, vén ősznek, melynek nincs sem hidege sem melege, ennélfogva igen épületesen jelképezi a mai kor irányát, tehát bizonyára szivesebben látott vendég.

A nyári hőség, e fullasztó, lankasztó, szomjasztó és izzasztó, rém, mely elől a szegény embernek amphibiummá kell válni, ha tőle szabadulni akar, egy kis kóstoló a pokolból. A fagyos és zuzmarás szörny kemény haragját neveljük a vidáman pattogó tűz, a barátságos kandalló lángjainál; de ha a fojtó hőség, — a juliusi égető lidércz ölelt át forró, izzó karjaival, azon nem segít negligé, legyező, syphon vagy Dunafürdő. A büszke nap boszuja ez a büszke emberen, midőn a földnek nevezett sártekéhez közel jöven érezteti szárító hatalmát növényen, barmon és emberen. Ama tüzes fénygolyónak, mely fenn áll a megmérhetlen űrben, fényt, világot s meleget hintve szét, annak unvariálan kapeczáskodása ez, hogy befűti a világgrészeket mint megannyi óriási kemenczékét épen akkor, — mikor úgy sincs hideg. Azon naiv mondáshoz, melylyel valaki a nagyszerű gondviselést

birálta mondván: »Mily ostobaság az, hogy a nap mindig akkor süt, mikor világosság van« — még azt is hozzá tehetjük hogy nagy ügyetlenség ez izzó égítést részéről épen nyáron szórni alá forró sugarait, mikor tudvalevőleg úgy is nagy meleg van.

Az egyenlítő és sarkvidékek közt lakók a nap ez időszakos, rohamos udvarlásainak valódi martyrjai. A közép mérsékhez szokott ember véghetlen szenved a hőség alatt, s e szenvedést más halandó nem ismeri, mint mely e neutralis részen lakik. A zordon, hidegebb égalj embere merészen danol a jegesztő hideggel, s a déli, egyenlítői égöv lakói megszokták a fűtött léget annyira, hogy más elembe élni sem tudnának; csak a közép égalj embere van kitéve a felséges nap sekaturáinak, annak kezéről perzseli le a bőrt, annak arcát tätovirozza bámulatos mértani tökéletességű seplőkkel, annak agyát surja meg halálos döfessel, azt vágja a földhöz épen akkor, midőn legszebben mosolyog ott fenn, azt teszi tehetetlenné az egész napon át, annak phantasiájára ül rá boszorkánynomásként, mint most az enyéme, ki a fullasztó, gonosz hőségben épen arról gondolkozom, miként vehetném pörére bágyadt szellememet, hogy állíthatnám nagy gondolatok hideg zuhanya alá s irhatnék valami okosat ebben a — nagy melegben.

Kérem, ne tessék megbotránkozni. Ha általában nem esztétikai dolog valakit izzadni látni, amidőn a legszebb, legüdebb arcon a csorgó verejték Visztula vagy Volga folyam kanyarulatait hiven elővárásolja, — még kevésbé az, midőn a kánikulai hőség az embert udvariatlanságra kényszeríti önmaga iránt. A hőség az a hatalom, mely az embert ősi, paradicsomi állapotába iparkodik visszaterelni. Hiszen a hő, a meleg nem más mint a természet nagy szerelme; ennek forró sugarai hullottak az első emberre, kit szüzi fenségében látott először; s bár az ember elbukott, a nagy teremtmény alkotta bájait, tökélyeit elrejteti igyekvők, — de az az égő szem ott fenn a kéklő gyönyörű égbolton, még most is oly kíváncsi, mint volt léte első napjaiban, most is szereti levetkeztetni az embert, leolvasztani róla azt, mit az első büntudat rá rakott.

Én nem csodálom azt, hogy voltak s vannak emberek, kik imádták a — napot. A nap, az égő, lángoló sugártengerben fürdő nap szíve a természetnek. Ebben van azon isteni erő, mely az örök gondviselésből e földnek életét őrzi. Az az égő csillag ott fenn jelképezi Istennek szeretetét a föld nemes férgei iránt. Ha az ott egyszer kialszik, elveszti melegét, akkor már Isten megszünt szeretni az emberiséget, elvette az életet, s ami rá következik, az rideg homály és pusztulás. A napnak e földre leküldött sugarai a szerető édes anya forró csókjai; világító lángja az élet, és alvó melege csöndesen termelő szerelem, mely ép úgy fölkeresi a parányi magot a föld keblében, életre, gyarapodásra ébresztvén, mint megaranyozza a büszke havasok csucsait. Mint gondtalan, vénülő gyermek bolyong körülré a föld, ez atom a roppant űrben. Régóta lehullott volna, ha ez ősi anya forró szeretete nem vonzaná magához.

Azért csak süssön ott fenn ez egyetlen jótévője az emberiségnek. Eltűrik melegét, mint a jó anyáét, ki bajszos fiait is csak úgy szereti, mint mikor szoptatta őket. Ha kissé nagyon forrón találja szeretni, kérjük meg azokat a sötét, komor felhőket, melyek oly félve bujkálnak alatta, takarják el néha néha vizes, ködös palástjaikba, védjék meg égető, szárító csókjaitól a föld mezét, az ártatlan virágokat, s azt a büszke növényt, melyet embernek neveznek.

Ha szellemem alant repült, s képzelmem nem tudott merészen szemébe nézni az izzó fénynek, — bocsássa meg azt

kedves olvasóm. Azt hiszem ez is elégséges szárnypróbálgatás volt ebben a — melegben. M.

— A »Katholikus Hetilap«-ra még folyvást előfizethetni: **félévre 2 frttal, negyedévre 1 frttal.** — Kapható még teljes számú egész évi példány is **4 frt** előfizetéssel. — Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat igazgatóságához küldendők (Budapest IV. kerület, Lövész-utca 11-dik szám.)

RÖVID HIREK.

— Néhai V. Ferdinánd királyért mult héten nagy gyászmise tartott a budavári templomban. Az egyházi isteni tiszteletet Ráth József apát végezte teljes segédlet mellett. A templom nagyszámu közönséggel telt meg s az összes hatóságok élei jelen voltak.

— Legfelsőbb adomány. A királyi Felső Lapusniczel község tűzkárosult lakosainak fölségelésére 200 forintot adományozott magánpénztárából.

— Nagylelkű alapítvány. Venosz Imre székesfehérvári apát-kanonok ezer forint alapítványt tett a szári r. kath. elemi iskola javára oly czélból, hogy ezen összeg mindaddig tőkésítessék, míg kamatai elégségesek nem lesznek egy segédtanító javadalmazására.

— Az esztergami főkáptalan az ottani tanítóképzede segélyezésére a jelen iskolai évben 735 forintot adományozott; ezenkívül a tanév végén három kitünő növendéket 150 forint ösztöndíjjal jutalmazott.

— A tanodai értesítőkből a következők küldtek be hozzánk: a kolozsvári kath. főgymnasium 1875/6. tanévi értesítője egy terjedelmes értekezést tartalmaz Ferenczy Alajostól: »A logika történelmi fejlődésének főbb mozzanatairól«. A 8 osztályu intézetben az izgatón kívül 14 rendes tanár és 3 rendkívüli tanító működik, ezenkívül még egy rendes tanár ad elő egy rendkívüli tantárgyat, az énektant. A beirt tanulók létszáma 374; nemzetiség és vallás szerént leg több a magyar és a rom. katolikus; azután jönnek a románok és gör. katolikusok; hogy miért szerepelnek a nemzetiség szerénti osztályzásban az örmények, azt nem értjük, miután tudunkkal ezek magukat mindenütt és mindig magyaroknak vallják s nemzeti-ségi aspiratióik nincsenek.

A jászóvári prem. kanonokrend kassai főgymnasiumának tudósítványában Bolkai Vilmos értekezik »Az emberi nem ősi koráról.« A főgymnasiumban 14 rendes és 4 rendkívüli tanár tanít. A tanulók összes száma 417. Az első osztály mellett parallel osztályt kellett fölállítani.

A szent ferencz-rendiek gyöngyösi kath. nagy gymnasiuma csak érdemsorozatot adott ki értekezés nélkül. A tanárok száma 12; a tanulóké 214.

— Az uszodi római kath. templomba mult hó 27-ikén a villám becsapott és sok kárt tett.

— Oraviczán, mint a lapok írják, gazdag aranytelepet fedeztek föl Horváth Lajos szakértő vezetése alatt, s az első napon kétezer forint értékű aranyat aknáztak ki.

— Uj magyar báró. Bánhidý Sándor kamarás és simándi birtokos osztrák bárói méltóságát a királyi Felsője kiterjesztette a magyar korona területére is.

— Miletics Szyetozárt, az ismert országgyűlési képviselőt és szerb agitátort a nagybecskereki kir. törvényszék határozata folytán befogták s rendőri fedezet alatt a budapesti fenyítő törvényszék fortunautezai börtönébe kísérték. Azt mondják, hogy felségárulás és izgatás miatt történt volna befogatása.

— Halálozások. Rēdl Alajos városi levéltárnok N.-Váradon. — Stauffer Ferencz nyugalm. cs. kir. kapitány Nagyváradon élte 85-dik évében. — Ferro Károly a dunagőzhajózási társulat nyugalm. forgalmi igazgatója Budapesten 67 éves korában. — Dr. Lux Jakab békésmegyei orvos Mezöbényben, 52 éves korában.

— Reichstadtban f. hó 8-kán találkoztak királyunk ő Felsege s az orosz czár. A találkozásnál jelen volt Rudolf trónörökös ő fensege is. Az uralkodókkal külügyminiszterek, Gortschakoff herceg és Andrassy gróf is jelen voltak s ez alkalommal fontos megállapodások jöttek létre a két állam követendő magatartását illetőleg a keleti kérdésben. Azt mondják, hogy ezen megállapodások teljesen megnyugtatók a jelenre. — Erzsébet királynénk ő Felsegének Ischlben a napokban Grosmer esquire és neje Angliából vendégei voltak. Ő Felsege tavaly az ő vendégök volt s azért hívta meg őket. Mindketten a császári nyaralóban voltak szállva és naponkint a királyné asztalánál ebédeltek, ki őket szivességével elhalmozta.

— Bakunin Mihály, a hírhedt orosz forradalmár f. hó 1-én Bernben 62 éves korában meghalt. — Az új török szultán kardfelkötési ünnepélye, mely Törökországban a koronázás tényét képviseli, már többször ki volt tüzve, de mindannyiszor elmaradt. Azt mondják, hogy a szultán az összeküvéstől tart s fél a mecsetbe menni. — Londonban a napokban halt meg a világ leggazdagabb csizmadiája, ki nem kevesebb mint egy millió kétszáz ezer forintot szerzett mesterségével. — A török hadsereg a fölkelés első kitérése óta 33,984 embert vesztett, s ezek között 10,360 halottat. — Verdi a zene terén szerzett érdemei elismerésül Parma városától arany érmét kapott, melyet egyedül az ő tiszteletére veretett a város. — Jova állam éjszakai részeiben, mint Washingtonból jelentik, borzasztó orkán dühöngött s roppant károkat tett. — Éjszaka-Amerika f. hó 4-én ülte meg Philadelphában függetlenségének százéves évfordulóját. Az ünnepély nagyszerűen sikerült, jelen volt a brazilai császár és Oszkár svéd kir. herceg is. — A lourdesi basilikát f. hó 2-ikán szentelte föl a szent Atya delegatusa; másnap Meglia, damaszkusi érsek, párisi pápai nuntius IX. Pius nevében megkoronázta a csodatevő Szüz szobrát.

IRODALOM.

— Az »Uj Magyar Sion« juniusi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Az ismereteknek bizonyosság szerénti fokozata, Cseh Ferencztől; boldog Alacoque Margit élete, S.; sokféle tudor, S.; a budavári főtemplom ujjáépítése, Némethy Lajos; Cantabria földjén, Maszlaghy Ferencz; Pellegrino Rossi, Ortvay Tivadar; irodalom és művészet; vegyesek.

— Megjelent s beküldetett: Levél szerénti oktatás a német nyelv öntanulására; írja s kiadja Róder Adolf, 15. és 16. füzet. Az egész mű 40 levelet foglal magában s két tanfolyamból áll. Egy-egy levél ára 20 kr.; a két tanfolyamé 6 frt. Megrendelhető minden hazai könyvárusnál vagy a szerzőnél Szombathelyen.

— »Hitelemzés példákban, vagyis a katolikus hit- és erkölcsan rövid foglalata stb.« ily czimvel jelent meg Nagy Antal felső-gallai plébános tollából a már előre hirdetett vállalat vaskos első kötete. E munkát átlapozva meggyőződhetik kiki gyakorlati hasznáról. Valóban jeles segédkönyv egyházi szónokok, hitelemzők, gyóntatók, tanítók és nevelők számára. Sőt a kath. családok részére is megbecsülhetlen olvasmánytárul szolgálhat. Egyházirodalmi termékeink közt kiváló helyet fog elfoglalni e munka, melynek még csak ezen első kötete jelent meg. Tartalmát az ember rendeltetéséről és végcéljáról, a hitből és az apostoli hitvallásról szóló czikkelyek gyakorlati bemutatása képezi. Nyelvezete élvezhető, zamatos, magyar, írálva könnyed. — Melegen ajánljuk a közönség pártfogásába. A nagy 8-adrétű 661 és XLI lapból álló kötet ára csak két forint.

MINDENFÉLE.

Nagy nyelvtelhetségek. A legnagyobb nyelvismerő állítólag Buddha, az ismert vallásalapító volt. Mint az indus legenda meséli Buddha már 10 éves korában 50 nyelvet tanított. Korunkban a legnagyobb nyelvlángész Mezzafanti bibornok volt, ki mint életirója E. W. Russell hittudor beszéli, 100 nyelvnél többet tudott. A bibornok beszélt magyarul is. A tudós főpap behatolt a nyelvek tájszólási eltéréseibe is. Ha oly nagytudományú és magas állású férfiú mint Mezzafanti ennyi nyelvet tudott, ez már maga bámulatra ragad, de mit mondunk ahhoz, ha olvassuk, hogy egy Schmidt nevezetű német paraszt 50 nyelvnél volt ura. Postel utazó (meghalt 1581) azt mondhatta, hogy ő tolmács nélkül beutazhatja az ismert világ-részeket. II. Károly angol király idejében bizonyos Müller 20 nyelvet tudott s a nehéz chinai nyelvet hat hónap alatt megtanulta. Crichton, a csodagyermek non plus ultrája (meghalt 1583-ban 22 éves korában) szintén 20 nyelvet beszélt. Fernando de Cordova, dr. Thomas Choneg, Sir William Jones, dr. Adam Clarke, Richard Jones, Sir John Bowring, Lee tanár, kiket a főnebb említett dr. Russel idéz, szintén nagy nyelvtelhetségek, s ezek közé szorozható a nagy agitator Mazzini is, ki sok nyelven tudott beszélni és írni. Végül megemlítendő még egy anglo-francia Mezzofanti: Prevost Lajos Ágoston, szül. Troyesban 1796-ban, meghalt Londonban 1858-ban. E kitünő nyelvtudós, ki 15 évig volt a British-Muzeumban alkalmazva, fáradszorgalma által 40 nyelv ismeretét szerezte meg magának.

Költő és rablók. Midőn a nagynevű olasz költő Torquato Tasso, gyöngé katonai fedezettel, melyet a nápolyi alkirály bocsátott rendelkezésére, Romába utazott, kénytelen volt utközben Molo di Gaetában megállani, mert épen azon időben Marco di Sciarra hírhedt rablóvezér tekintélyes rablóbandával a környéken tartózkodott. Alig értesült azonban Sciarra, hogy a Megszabadított Jeruzsálem híres költője az utazók között van, rögtön oda küldött és felajánlotta magát, hogy őt elkíséri Romába, az egész uton gondoskodni fog róla, s minden kívánságát parancsnak veendi. Tasso azt felelte, hogy szívesen elfogadná ajánlatát, de a nápolyi katonai fedezet nem bocsátja őt el. Sciarra tehát megígérte, hogy embereivel addig visszavonul, míg Tasso kíséretével elhalad. Így lön és Tasso egész kíséretével háborítlanul Romába ért.

Társulati Értesítő.

Szent-István-Társulat.

K i m n t a t á s

a Szent-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről. frt kr.	
Szilber Gyula tápei plébános	19 50
Petrovics Gyula egri főgyh. áldozár	159 5
Tichy János győri képezdei tanár	10 —
Razgha Lajos tabi plébános	15 75
Szuly József pécsi kisemminariumi alkormányzó	94 45
Gond Ignác nyitrai főgymnas. tanár	66 15
Fehér Ferencz ebedi plébános	66 15
Gallubich Lajos	3 90
Póda Endre sopronyi képezdei tanár	27 95

Szent-László-Társulat.

Adakozások a Szent-László-Társulat részére. frt kr.

Nagy Alajos k. r. tanár alapítódíjának negyedik és utolsó részlete	5 —

Jótékony ezélu adakozások.

Bakonybélből az iskolás gyermekek a Jézus szent-gyermekségi társulatának a khinai gyermekek megmentésére	2 frt 40 kr.

A Szent-István-Társulat ügynökségében (Budapest Lövészutca 11-dik szám a.) következő munkák kaphatók :

Veresmarti Mihály XVII. századi m. író élete és munkái. Irta Ipolyi Arnold 1. és 2. kötet, 45 iv. Ára	2 —
Kovács Pál Manuale parochorum 2 kötet, füzve, ára:	3 —
A kötetek külön is kaphatók: 1. kötet	2 50
2. kötet	1 —
Délfranciaországból, utivázlatok, írta Maszlaghy Xav. Ferencz, kiadja a Szent-István-Társulat 24 iv, ára füzve	1 —
Missale romanum. 1872. legújabb kiadás Disheses vörösbőr-kötés aranyfűszéssel	22 50
Ugyanaz — vörös bőrbe kötve aranyfűszéssel, rézkerettel s 2 csattal	26 50
Ugyanaz — vörösbőrbe kötve aranyfűszéssel 4 sarkokkal s 2 csattal új ezüstből	— 30
Ugyanaz — vörösbőrbe kötve aranyfűszéssel s 2 csattal új ezüstből	26 —
Missae pro defunctis. 1872-iki legújabb kiadás fekete bőrbe kötve vörös fűszéssel	3 50
Ugyanaz — fekete bőrbe kötve aranyfűszéssel	4 50

A Missae pro defunctis új kiadás árát, az eredeti bekötési áremelkedése folytán, csekélységgel magasabbra kellett szabnunk.

Lelki manna, papir kötésben	frt kr.	— 35
" " vászon "	— 53	
" " bőr " aranyfűszéssel	— 80	
Molnár Vid Bertalan, imák és intelmek a magyar katolikus hadfiak számára kötve	— 30	
Továbbá megrendelhetők és ajánljuk a főt. plébános urak figyelmébe :		
Jel-szalagok, (pamutból) Missalékhoz (8 szalag négy színben)	1 50	
Breviarium romanum. 4 vol. 18. Ratisbonae. 1866. füzve	13 —	
Goffine, T. Lenárt kath. oktató és épületes könyve. 2. kiadás. Ára füzve	3 —	
" felvászonkötés	4 —	
Füssy Tamás, Családi olvasmányok 2 kötet	2 —	
Bolanden, Berta királyné	— 60	
Hoványi, Néhány hét a Szentföldön	1 5	
Fabiola nővére	1 —	
Lehmann M. Gizella regény	1 20	
Rázel József, A padlás-szobában. Naplójegyzetek	1 —	
Szabó Imre, A falu őrangyala.	— 50	

Hirdetések.

Magyarhonban

1. gőzebben fölszerelt gyári-raktár

Misemondó ruhák

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög rítusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,
albák, rochette,
zászlók, lobogók stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölők,
lámpák, gyertyatartók,
tűzaranyozott, chinaezüst-
és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15. szám, Budapesten.
(28-52.)

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 11-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest. 1876. Nyomatott az »Athenaeum« nyomdájában (Ferenciek tere Athenaeum-épület.)